

HUBUBAT - BAKLAGİL YETİŞTİRİCİLİĞİ EĞİTİMİ (2015 - 4)

07 - 09 Nisan 2015, Diyarbakır

Değerlendirme Raporu

Proje	GAP-TEYAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli
Hazırlayan	İbrahim Hakkı GÜRBÜZ, GAP TEYKOB - EU
Teslim Tarihi	2 Mayıs 2015
Faaliyet	2.2 Tarımsal Yayım Faaliyetlerine Yönelik Faaliyetler
Tanım	<ul style="list-style-type: none">Eğitimin AmacıHedef Grup ve Katılımcı ProfiliEğitimin KapsamıEğitimin Değerlendirilmesi
Ekler	<ul style="list-style-type: none">Katılımcı ListesiEğitim ProgramıEğitimden Fotoğraflar

EĞİTİMİN AMACI

GAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli Programı (GAP-Yayım Modeli), T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

GAP Bölgesinde 2011-2013 yıllarında yine GAP tarafından uygulanmış olan GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesinin (GAP-TEYAP) bir çıktısı olan ve GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmayı hedefleyen GAP-Yayım Modelinin amacı başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerini harekete geçirmek ve çiftçi örgütlerini idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek, sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamaktır.

GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 yıl süreyle uygulanacak olan GAP Yayım Modelinin 5 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 615 çiftçi örgütünün en az 40'ında 240 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında sisteme girecek olan 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 240 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, Model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılabilecek 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Model, GAP/BKİB da oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (GAP-TEYKOB) tarafından GTHB'nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir. Modelin yönetimi için Merkez Danışma Kurulu (MEDAK), Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK), Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve İl Koordinasyon Birimlerinin (İKOB) oluşturulması planlanmıştır.

Modelin Uygulama Planı'nda öngörülen faaliyetlerinin katılımcı bir süreç dâhilinde hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla Model kapsamında GAP-BKİB içerisinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve 6 GAP ilinde ise İl Koordinatörükleri oluşturulmuştur. Model ile ilgili faaliyetler, söz konusu Uygulama Planı, oluşturulan yönetim yapısı ve tanımlanmış çalışma ilkeleri doğrultusunda 1 Ocak 2014 tarihinden bu yana sürdürülmektedir.

Mart 2014 tarihinde Model üzerinde bir revize çalışması yapılmış olup bu revize çalışması sonucunda yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

Modelin Amacı:

- Başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi.
- Çiftçi Örgütlerinin idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamak.

- Çalışma alanlarında potansiyelleri değerlendirmeye yönelik örgütlenme ve grup oluşturma konularında farkındalık sağlamak, tarımsal örgütlenme konusunda model amaç ve hedeflerine uygun yeni oluşumları teşvik etmek.

Modelin Hedefi ve Hedef Gruplar:

- Toplamda, 6 ziraat odası ile yeni kurulacak ya da mevcut 10 çiftçi örgütünde eğitim yayım hizmetlerinin sunulması konusunda etkinlikleri artırılabacaktır.
- Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinden seçilecek 6 çiftçi örgütüne eğitim yayım hizmetlerinin sunulması için *idari, teknik ve mali* açıdan güçlendirme çalışmaları yürütülecektir.
- Çalışma alanlarının her birinde hizmet veren 3 tarım danışmanı birinci hedef grup ve çalışma alanlarının her birinin alt bölgesinde yer alan sözleşmeli çiftçiler birinci hedef grubunu oluşturmaktadır.
- Sulama Eylem Planı kapsamında sulamaya açılacak ve açılmış olan 7 pilot alan, teknik eleman ve çiftçiler.
-

Model kapsamına alınan çiftçi örgütlerinin sorumluluk sahalarında yer alan diğer yayım elemanları ve çiftçiler alt bölgelere göre modelin ikinci ve üçüncü hedef grupları olarak belirlenmiştir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de “2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler” başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Bağcılık, Arıcılık, Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

GAP Bölgesi hububat ve baklagil üretimi açısından oldukça önemli bir alandır. Bölgenin buğday, arpa, mercimek ve nohut üretimi ülke üretimi içerisinde büyük bir oranı kapsamaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde hububat ve baklagil tarımı yapılan alanlarda çiftçilere danışmanlık hizmeti veren model kapsamındaki çiftçi örgütlerinde çalışan yayım elemanlarının; hububat ve baklagil yetiştirme teknikleri, hastalık-zararlılar, ürün işleme, pazarlama vb. gibi konularında bilgi ve tecrübe eksikliğinin olduğu tespit edilmiştir. 2014 yılında yayım elemanlarına bu kapsamda bir eğitim verilmesi planlanmış ancak değişik nedenlerden dolayı yapılamamıştır. Bu nedenle bu eğitimin 2015 yılında tarım takvimine uygun düzenlenmesi planlanmış ve uygulanmıştır.

Ayrıca bu eğitim ile Model kapsamında çalışılan çiftçi örgütlerinde tarımsal yayım hizmetlerinin etkinliği arttırmak amacıyla yapılması planlanan “Hububat ve baklagil konusundaki demo ve çiftçi eğitimlerinin” bu eğitim kapsamında ilgili tarım danışmanı tarafından projelerinin hazırlanması, sunulması, uygulaması ve izlenmesi konusunda farkındalık sağlanacaktır.

KATILIMCI PROFİLİ

Eğitime toplam 33 personel katılmıştır. Grup; çiftçi örgütlerinde ve serbest çalışan tarım danışmanları ile GAP-TEYAP-TEYKOB personelinden oluşmuştur.

Katılımcılar ile ilgili diğer özellikler aşağıdaki verilmektedir;

Katılımcıların iller üzerinden dağılımı: Şanlıurfa 7, Adıyaman 5, Mardin 3, Gaziantep 4, Siirt 1, Şırnak 1, Batman 3, Diyarbakır 9.

Katılımcıların kurumsal dağılımı:
Çiftçi Örgütü 15, Özel Sektör 9, Kamu 9

Katılımcıların cinsiyet dağılımı:
Erkek 17, Kadın 16

Katılımcıların mesleki dağılımı:
Ziraat Mühendisi 25, Tekniker 8.

Toplam 33 kişiden oluşan katılımcı grup listesi **Ek 1’de** sunulmaktadır.

EĞİTİMİN KAPSAMI

07 – 09 Nisan 2015 tarihleri arasında üç gün süren “Hububat - Baklagil Yetiştiriciliği” konulu eğitimde; GAP Bölgesinin önemli ürünlerinden buğday, arpa, nohut ve mercimek üretimleri ele alınmıştır. Eğitimde bu ürünlerin iklimsel ve toprak isteği, toprak hazırlığı, bitki besleme, sulama, hasat ve depolama, önemli hastalık - zararlılar ve mücadelesi ile bu ürünlerin ekonomik değerlendirmesi konuları işlenmiştir.

Eğitimde katılımcıların illerden Diyarbakır a ya gidiş-geliş ulaşmaları GAP-Model araçları ile yapılmıştır. Eğitim Diyarbakır GAP UTAEM tesislerinde verilmiştir. Katılımcıların konaklama ve öğlen yemekleri GAP-UTAEM Sosyal Tesislerinden, akşam yemekleri ise serbest piyasadan sağlanmıştır.

Bu arada eğitim haftasında açık olan Diyarbakır Tarım-Hayvancılık Fuarı da ziyaret edilmiştir. GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Diyarbakır Zirai Mücadele Araştırma İstasyonundan Dr. İrfan ERDEMCI, Dr. Murat KOÇ, Dr. Enver KENDAL, Uzm. Sertaç TEKDAL, Dr. Mehmet DUMAN, Dr. Çetin MUTLU, Uzm. Adil TONÇA, Uzm. Behzat BARAN, Uzm. Vedat KARACA, Uzm. Pınar SAĞIR, Uzm. İ. Emrah SÜER ve Erdal ATEŞ tarafından verilen eğitimde ayrıca enstitünün deneme-üretim sahaları gezilmiş ve ürünlerle ilgili çalışmalar incelemiştir.

Eğitimin tamamlanmasını takiben katılımcılara “Katılım Belgeleri” verilmiştir.

EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programı sonunda katılımcılara **Ek 4’de** yer alan anket formu dağıtılmış olup, üç kategoride ve çeşitli alt başlıklarda programı değerlendirmeleri istenmiş ve her bir kategoride 1 ile 5 arası puanlama yapılmaları talep edilmiştir. (1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Ortalama, 4: İyi, 5: Çok iyi).

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirme neticesinde her bir alt başlık için ortalama puan aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Her bir kategoride genel değerlendirme puanlamalarına bakıldığında, katılımcıların eğitim ortamı ve eğitimin kapsamı ile eğitmenlerin performanslarından yüksek düzeyde bir memnuniyet duydukları görülmektedir.

A. EĞİTİM ORTAMI ve LOJİSTİK DÜZENLEMELER	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim salonu düzeni	3,8
Eğitim Ekipmanları	3,8
Isı, Işık, Ses düzenlemeleri	3,5
Sunumların Okunabilirliği	4,5
İkramlar	4,1
Konaklama	3,6
Ulaşım Organizasyonu (Diyarbakır a geliş-gidiş)	4,5
Ulaşım Organizasyonu (saha ziyaretleri)	4,0
Aralar ve dinlenme sürelerinin yeterliliği	4,1
BÖLÜM A DEĞERLENDİRME	4,0

B. EĞİTİMİN KAPSAMI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim Materyali	4,4
Eğitim içeriği	3,4
Eğitimin işleniş biçimi ve yöntemi	4,0
Verilen örneklerin içeriği	3,8
Grup çalışmaları	
Saha ziyaret alanları	3,9
BÖLÜM B DEĞERLENDİRME	3,9

C. EĞİTMENLERİN PERFORMANSI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Konusunda uzmanlık ve yetkinlik	4,1
Katılımcılarla iletişim	4,5
Katılımcılara söz hakkı tanıma	4,3
Eğitim materyalinin ve ekipmanın kullanımı	4,0
Soruların yanıtlanması ve açıklamalar	4,3
BÖLÜM C DEĞERLENDİRME	4,2

EĞİTİMİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	4,0
---------------------------------------	------------

Anket Formunda; yukarıda beirtilen puanlamaların yapıldığı alanlara ilave olarak, ilave yorum yapabilecekleri ve daha sonraki eğitimlerde yer almasında fayda gördükleri konu başlıklarını açıklayabilecekleri bölümler bulunmakta olup, katılımcıların bu bölümlerde belirttikleri hususlar özetle aşağıda verilmektedir.

- Eğitimin GAP Bölgesinin en önemli ürünlerinden hububat ve baklagiller konusunda olması memnuniyet vericidir.

- Eğitim yeri genel anlamda beğeni kazanmamıştır. Özellikle kalınan yer konusunda önemli sorunlar yaşanmıştır..

- Gelilme sezonu içinde yapılan eğitimin, sahada olumlu yansımaları görülebilecektir.

- Eğitim için Diyarbakırın seçilmesi iyi bir seçim ancak kalınma yeri beğenilmemiştir.

- Eğitimi veren Diyarbakır GAP-UTAEM ve Diyarbakır ZMAİ uzmanları konunun uzmanı ve uygulama tecrübesi olan kişilerdir.

- Bir sonraki eğitimin hastalık ve zararlılar konusunda daha kapsamlı yapılması arzu edilmiştir.

- Katılımcıların illerden Diyarbakır a geliş-gidişlerinin GAP araçları ile yapılması ulaşımda rahatlık ve süratin yanı sıra büyük mali tasarruf sağlamıştır. Bu yöntemin ileride yapılacak eğitimlerde de uygulanması önerilir

Ek 1

KATILIMCI LİSTESİ

HUBUBAT-BAKLAGİL EĞİTİMİ								
07 - 09 Nisan 2015, GTHB GAP-UTEM Diyarbakır								
ADI SOYADI	MESLEĞİ				KURUMU			kiři NO / TOPLAM
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DIĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	
ADIYAMAN	TOPLAM							5
Bünyamin ASLAN	1						1	1
Sakine ERARSLAN	1				1			1
Melek SARAY	1				1			1
Aysel AVREREN			1		1			1
Mürsel ÖZTÜRKERİ	1				1			1
BATMAN	TOPLAM							3
Selma ALGÜR	1				1			1
Sebahattin TÜZÜN	1						1	1
Özlem AKBOĞA			1		1			1
DİYARBAKIR	TOPLAM							9
Sara YAŐA			1			1		1
Özlem İNNAN			1			1		1
Fatime YAŐA			1			1		1
Necat BODAKÇI	1					1		1
Eda BUDAK	1					1		1
Çiğdem ÇELİKKANAT	1						1	1
Faruk ALAN	1						1	1
Fatoő SABANCILAR	1					1		1
Kadri TEKİN	1					1		1
GAZİANTEP	TOPLAM							4
Fatime ULUÇ	1					1		1
Rukiye DÖNMEZ	1				1			1
Esra ÖZZENGİN	1				1			1
M. Akif İLHAN	1						1	1
MARDİN	TOPLAM							3
Veysi YENİGÜN	1				1			1

Orhan YENEL	1						1	1
Cuma UÇAŞ	1				1			1
ŞANLIURFA	TOPLAM							7
Mustafa YAVUZ			1		1			1
Oya KILIÇ	1				1			1
Esmâ AKYÜZ	1				1			1
Zeynep KARABULUT	1				1			1
İ. Hakkı GÜRBÜZ	1						1	1
Zevaidin ÖZCAN	1						1	1
Kerem AKDOĞAN	1						1	1
ŞİİRT	TOPLAM							1
Mehmet KARATAŞ			1			1		1
ŞİRNAK	TOPLAM							1
Nurettin BARAN			1		1			1
	25	0	8	0	15	9	9	33
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DİĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	

Ek 2

Eğitim Programı:

06 Nisan 2015

GAP UTAEM misafirhanesine yerleşim

07 Nisan 2015 (08.030 – 16.30)

- Buğday Yetiştiriciliği (Toprak hazırlığı, ekim, sulama-gübreleme, hasat-depolama, ekonomik değerlendirme)
- Fuar Ziyareti

08 Nisan 2015 (08.030 – 16.30)

- Arpa Yetiştiriciliği (Toprak hazırlığı, ekim, sulama-gübreleme, hasat-depolama, ekonomik değerlendirme)
- Buğday, Arpa, Mercimek ve Nohutta Hastalık ve Zararlılar.

09 Nisan 2015 (08.030 – 16.30)

- Mercimek ve Nohut Yetiştiriciliği (Toprak hazırlığı, ekim, sulama-gübreleme, hasat-depolama, ekonomik değerlendirme)
- GAP-UTAEM deneme ve üretim sahalarını ziyaret.
- Diyarbakır dan GAP illerine dönüş. (17.00)

Eğitimden Fotoğraflar

